

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **X. X.**, nar. X,
státní příslušností X,
t.č. ve X

zastoupen Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem v Praze, se sídlem
Vyšehradská 423/27, 128 00 Praha 2, číslo ev. ČAK 10 251

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,**
sídlím Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2023, č. j. OAM-1000/LE-LE05-LE05-EX-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná. S žalobcem je souběžně vedeno řízení o jeho vydání do cizího státu podle ust. § 87 a násl. zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMJST“), v jehož průběhu bylo pravomocně rozhodnuto o povolení vydání žalobce k trestnímu stíhání do Spojených států amerických.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce ve své žalobě namítal, že při vydání napadeného rozhodnutí nebylo zohledněno porušení zásady důvěrnosti řízení o udělení mezinárodní ochrany. Porušení zásady důvěrnosti žalobce dovozoval ze skutečnosti, že dne X vydal zpravodajský web X článek s názvem „X“, ve kterém bylo mimo jiné uvedeno, že „X.“ Totéž žalobce dovozoval z odpovědi mluvčího Ministerstva spravedlnosti, který na dotaz X dne X uvedl, že „X“ Tímto porušením zásady důvěrnosti byl žalobce vystaven hrozbě pronásledování v Gruzii i ve Spojených státech amerických. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí nijak porušení zásady důvěrnosti a jeho případný vliv na pronásledování žalobce nereflektuje, je podle žalobce napadené rozhodnutí vadné.
3. Dále žalobce namítal, že se žalovaný nikterak nezabýval nebezpečím vážné újmy hrozícím mu ve Spojených státech amerických. Odmítnutí této argumentace žalovaným s odkazem na to, že žalobce není státním příslušníkem Spojených států amerických, považoval žalobce za zcela formalistické. Žalobce má za to, že institut mezinárodní ochrany slouží k ochraně základních lidských práv a svobod v případech, kdy tato ochrana nemůže být poskytnuta zemí původu, což je i případ žalobce, který je vydán k trestnímu stíhání do Spojených států amerických. Žalobce má obavu, že mu v důsledku vydání do Spojených států amerických hrozí nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, pramenící zejména ze zacházení s vězněnými osobami ve vězeňských zařízeních a z hrožících trestů.
4. Žalovaný se rovněž podle žalobce nevypořádal s jím tvrzeným nebezpečím vážné újmy, které mu hrozí v Gruzii. Vytkl přitom žalovanému to, že nepřijal navrhované důkazy pro jejich neaktuálnost nebo obecnost a nahradil je Zprávou o zemi na základě zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. 5. 2022 až 3. 6. 2022, která však nereflektuje individuální postavení X v Gruzii. V této souvislosti rovněž žalobce považuje za procesní vadu postup žalovaného, kdy se žalobce o odmítnutí svých důkazních návrhů dozvěděl až z napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce sám své obavy v průběhu správního řízení směřoval vůči USA a nikoli vůči Gruzii coby zemi původu. Teprve následně v doplnění žádosti podané již zástupcem žalobce nově uváděl tvrzení o nebezpečí hrozícím mu také v Gruzii. Poukazoval přitom na nepříznivou situaci v Gruzii a na útlak X, k níž patří, ale učinil tak podle žalovaného jen ve zcela obecné rovině. Tvrzení žalobce neskýtají oporu pro závěr, že by v Gruzii byl v případě žalobce ohrožen respekt k presumpci neviny

nebo že by mu byl odepřen spravedlivý proces v souvislosti s údajným tlakem USA. Žalovaný rovněž neshledal, že by v Gruzii docházelo k diskriminaci či pronásledování menšin.

6. Žalovaný dále poukázal na to, že žalobce v průběhu správního řízení rozšiřoval důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy některé z důvodů později uplatněných žalobce prostřednictvím zástupce kolidují z vlastními vyjádřeními žalobce uvedenými v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany i poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Obsah tvrzení zástupce žalobce přesto žalovaný nepominul a vypořádal je v odpovídajícím rozsahu.
7. Žalovaný rovněž uvedl, že z dikce ust. § 2 odst. 6, § 12 nebo § 14a vyplývá, že obavy žalobce coby státního příslušníka X směřované vůči situaci v USA, jsou irelevantní, a proto neměl důvod se jimi věcně zabývat. V tomto kontextu rovněž přistoupil k žalobcem doloženým dokumentům týkajících se jeho trestního stíhání a situace v USA, což není jeho země původu. Důvodnost žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byl žalovaný povinen posoudit ve vztahu k zemi jeho původu, kterou je Gruzie, což je v souladu i se související judikaturou. K tomu žalovaný odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. III. ÚS 1924/18, ze kterého mimo jiné vyplývá, že ani udělená ochrana by nebyla překážkou vydání k trestnímu řízení do země odlišné od země státní příslušnosti vydávané osoby a že zohlednění zásady non-refoulement vůči zemi odlišné od země původu vydávané osoby je na příslušných justičních orgánech v extradičním řízení.
8. Žalovaný má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí popsal zřetelně, proč tvrzení zástupce žalobce vztahující se ke Gruzii nesvědčí o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí újma podle § 14a zákona o azylu. Námitka žalobce, že zpráva z roku 2022 nereflexuje individuální postavení X, je podle žalovaného v rozporu s obsahem spisu. Odkázal přitom na kapitulu 6 (konkrétněji na části 6. 1 – 6.8.2) Zprávy ze dne 23. 1. 2023 o zemi na základě zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. května 2022 – 3. června 2022.
9. K žalobcem tvrzené medializaci a politizaci jeho trestních kauz žalovaný uvedl, že z těchto tvrzení nevyplývají žádné skutečnosti svědčící o riziku, které by mohlo být z hlediska mezinárodní ochrany relevantní. Žalovaný sám takové riziko rovněž nezjistil. Tuto žalobní námitku považuje žalovaný za obecnou a spekulativní. Kromě toho materiály, z nichž žalobce dovozuje porušení zásady důvěrnosti, byly žalovanému doručeny až po vyhotovení napadeného rozhodnutí. I pokud by tvrzení opřené o tyto podklady shledal pro posuzovanou věc podstatnými, je z jejich datace zjevné, že žalobce mohl svoji žádost o tyto důvody rozšířit svoji žádost podstatně dříve.
10. Žalovaný dále v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o stanovisko žalovaného k využitelnosti jednotlivých materiálů doložených žalobcem jako podkladu při posouzení důvodnosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Dále uvedl, že žalovaný nemá povinnost akceptovat jako podklad každý materiál, který žadatel doložil nebo označil. Má právo využitelnost jednotlivých podkladů rozhodnutí posoudit, což v případě žalobce také učinil, aniž by předmětné podklady opomenul.
11. Skutečnost, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co ministr spravedlnosti povolil jeho vydání do USA, podle žalovaného oslabuje přesvědčivost tvrzení žalobce o jeho obavách směřujících vůči Gruzii.

12. Závěrem žalovaný shrnul, že v případě žalobce došlo k naplnění podmínek pro zamítnutí jeho žádosti jako zjevně nedůvodné podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného stavu věci. Navrhl proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
14. Žalobce podal dne X prostřednictvím svého zástupce žádost o udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 14 zákona o azylu. V této žádosti předně zmínil, že nebezpečí újmy spatřuje ve vydání do Spojených států amerických a nikoliv v zemi svého původu. Nemůže proto splnit podmínky dle ustanovení § 12 či § 14a zákona o azylu. Odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, týkající se smyslu a účelu ustanovení § 14 zákona o azylu. Dále žalobce podotkl, že důvody hodné zvláštního zřetele jsou v jeho případě dány i velmi nestandardním politickým zájmem americké administrativy na jeho odsouzení. Zrekapituloval řízení o přípustnosti svého vydání a uvedl, že mu v důsledku usnesení o přípustnosti jeho vydání do Spojených států amerických hrozí reálné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení, a to zejména v souvislosti se zacházením s vězněnými osobami ve vězeňských zařízeních. Vyjádřil obavu, že bude zadržován v podmínkách, které by mohly naplňovat znaky mučení a nelidského zacházení. K tomu poukázal na zprávy zvláštního zpravodaje OSN pro otázky mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení, Pravidla OSN o minimálních standardech zacházení s vězni a zprávy o jejich dodržování. Žalobce také poznamenal, že má dlouhodobé problémy s X a X. V průběhu výkonu vazby v České republice mu několikrát X a trpěl X. V tomto ohledu zmínil rovněž nedostatečnost lékařské péče v amerických věznicích a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.
15. Posléze žalobce ve své žádosti uvedl, že mu ve Spojených státech amerických hrozí trest X. Otázkou hrozby trestu se však nezabýval ani Městský soud v Praze, ani Ministr spravedlnosti České republiky. Hrubě nepřiměřený trest by přitom podle něj mohl představovat špatné zacházení neslučitelné s čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. K tomu odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Taktéž žalobce znovu poukázal na velmi nestandardní politický zájem americké administrativy na jeho odsouzení s tím, že nebyly vyžádány žádné záruky týkající se zajištění jeho procesních práv. V tomto ohledu zmínil nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 1015/14, a vyjádření ministra spravedlnosti Spojených států amerických, který kladně hodnotil konání amerických úřadů a nepřipustně předjímal výsledek extradičního řízení. S ohledem na vše výše uvedené tedy žalobce požádal, aby mu byla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 14 zákona o azylu.
16. Ke své žádosti žalobce přiložil usnesením Městského soudu v Praze ze dne X, č. j. X, jímž bylo rozhodnuto o přípustnosti jeho vydání k trestnímu stíhání do Spojených států Amerických. Dále bylo přílohou žádosti i rozhodnutí ze dne X, č. j. X, kterým Ministr spravedlnosti České republiky vydání žalobce k trestnímu stíhání do Spojených států amerických povolil. Zároveň nepovolil vydání žalobce k trestnímu stíhání do Republiky Kazachstán a Gruzie.

17. Následně byl žalobce vyrozuměn o konání úkonů v rámci řízení o jeho žádosti. Údaje k podané žádosti poskytl dne X, když mimo jiné sdělil, že dříve používal různá jména a příjmení, ale již si je nepamatuje. Dále uvedl, že se narodil X v obci X v X, je státním příslušníkem X X národnosti, dorozumí se rusky, ázerbájdžánsky a turecky, je X, nemá žádné politické přesvědčení, není členem žádné politické strany, s politikou nemá nic společného, je X a má X. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedl vesnici X v okrese X. Průběh cesty do České republiky popsal tak, že v roce X nebo X odletěl z X na X, kde zůstal asi dva a půl roku. Poté se dozvěděl, že je na něj vydán mezinárodní zatykač, pročez odjel do X. Následně pobýval v X, X, X a X. Začátkem X přijel do České republiky. Užíval ukrajinské doklady na jiné jméno. Ve státech Evropské unie předtím nepobýval a v České republice ani v jiných státech dosud nežádal ani o udělení mezinárodní ochrany. V jiných státech mu nebyla udělena ani žádná víza nebo povolení k pobytu. Rovněž konstatoval, že má X a problémy se X. Užívá léky na X a X. Zmínil, že v minulosti nebyl odsouzen, ale je proti němu vedeno trestní stíhání v Kazachstánu a Spojených státech amerických. V Gruzii byl zbaven obvinění, ale možná proti tomu bude podáno odvolání. Ohledně důvodů své žádosti žalobce uvedl, že má mnoho nepřátel. Ve Spojených státech amerických nikdy nebyl, ale obvinili jej, že je X, což se stalo na objednávku jeho nepřátel. Má strach, že ve Spojených státech amerických mu půjde o život. Obavy má z tamního vězení. Hrozí mu tam X. Taktéž podotkl, že v Gruzii a Kazachstánu má dva advokáty, kteří jej obhajují, ale ve Spojených státech amerických mu žádný ustanoven nebyl. Nemá tam žádného známého a neumí ani jazyk. Nikdy za ním také nebudou moci přijet na návštěvu jeho děti. O ty se navíc může starat jen on. Vydání do Spojených států amerických by zničilo celou jeho rodinu.
18. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany konaném dne X za účasti tlumočnicka ruského jazyka žalobce výše uvedené skutečnosti blíže rozvedl. Konkrétně sdělil, že nemá jiné občanství než X a při odjezdu z Gruzie neměl žádné problémy. Z Gruzie jel za svou přítelkyní na X, ale tam zjistil, že je na něj vydán mezinárodní zatykač, takže se nemohl vrátit. V Gruzii neměl nikdy žádné problémy a ničeho se tam neobává. Popsal také důvody svého stíhání ve Spojených státech amerických a to tak, že X a po měsíci, kdy byl v České republice ve vězení, jej americká strana obvinila, že chtěl X. Ve Spojených státech amerických je jeho velký nepřítel, který má vliv na justici a trestní stíhání je zcela jistě na objednávku. Nikdy tam nebyl, zemi nezná a nemůže si tam ani najmout advokáta. Nepřítele však nemůže jmenovat, protože ten by ho mohl zničit a zabít jeho rodinu. Svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až po rozhodnutí o vydání do Spojených států amerických. Kdyby bylo rozhodnuto o jeho vydání do Gruzie, tak by o mezinárodní ochranu nepožádal. I s vydáním do Kazachstánu by souhlasil, neboť tam má rodinu, která by ho mohla navštěvovat. Ve Spojených státech amerických by to možné nebylo. Závěrem pohovoru se žalobce negativně vyjádřil o svém pobytu ve vazbě v České republice. Na podporu svých tvrzení nechtěl doložit žádné doklady, dokumenty či jiné materiály a jeho zmocněnkyně v podrobnostech odkázala na písemnou žádost o udělení mezinárodní ochrany.
19. Žalovaný si za účelem posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany opatřil i písemné materiály obsahující informace o zemi původu žalobce. Konkrétně se jednalo o písemný materiál označený jako „Gruzie – Základní přehled o zemi, Stav: 28. listopad 2022“. Z tohoto písemného materiálu se mimo jiné podávají základní údaje o Gruzii a informace o dodržování lidských práv, ratifikaci mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, činnosti právnických osob dohlížejících nad stavem dodržování lidských práv, mezinárodních ozbrojených konfliktech a vnitřních ozbrojených konfliktech. Dále se

jednalo o písemný materiál ze dne 19. 7. 2022 označený jako „Gruzie, Informace OAMP – Situace gruzínských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce“.

20. Posléze žalovaný vyrozuměl zástupce žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 28. 8. 2023 se podává, že zástupce žalobce se seznámil s celým spisem a pořídil si jeho fotokopii. Vyjádřit k podkladům ani navrhnout jejich doplnění však nechtěl a požádal o stanovení lhůty.
21. Žalobce zaslal žalovanému podání, které označil jako doplnění žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V něm uvedl, že zájem Spojených států amerických se projevuje také ve způsobu, jakým média v Gruzii informují o jeho případu. Obavy z možné manipulace ze strany Spojených států amerických vzbuzuje to, jak detailními informacemi ze spisu média disponují. Probíhá snaha vykreslit jej v negativním světle, a to jako zločince. Strachu z nerespektování presumpce neviny přitom nahrává i fakt, že je příslušníkem X, která v Gruzii dlouhodobě čelí společenskému a politickému útlaku. V tomto ohledu odkázal na zprávu stálé delegace Evropského parlamentu pro vztahy s jižním Kavkazem z dubna 2023. Ve vztahu ke Spojeným státům americkým žalobce podotkl, že mezinárodní uprchlické právo stojí především na zásadě *non-refoulement*. Ačkoliv je formálně občanem X, je třeba chápat pojem země původu širěji. Délka samotného trestního řízení ve Spojených státech amerických může dle jeho názoru přesáhnout roky. V případě odsouzení by se stal jejich obyvatelem na X. V materiálním smyslu se tak Spojené státy americké stanou jeho domovem a zemí původu. Lpění na formální příslušnosti k zemi původu je proto při zohlednění komplexity jeho situace příliš rigidní a omezuje možnosti individuálního uplatnění práv a svobod. Při zohlednění všech argumentů lze v jeho případě soulad ustanovení zákona o azylu s ústavním pořádkem zabezpečit pouze ústavně konformní interpretací, a tedy širším vnímáním pojmu země původu, které zahrne i Spojené státy americké.
22. Ve správním spisu se pak nacházely další materiály týkající se Gruzie. Zejména šlo o písemný materiál ze dne 23. 1. 2023 označený jako „Gruzie, Odbor azylové a migrační politiky (OAMP) – Zpráva o zemi na základě zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. května 2022 až 3. června 2022“. Ten obsahoval informace o postavení členů a příznivců opozice, bezpečnostních složkách, soudním systémem a kontrolních orgánech, místech zadržení, věznicích, právním rámci pro postavení LGBTQI+ osob ve společnosti a přístupu státních orgánů, Abcházii a Jižní Osetii a postavení vnitřně vysídlených osob a etnických a náboženských menšinách. Jednalo se však i o překlad článku organizace Human Rights House o zprávě nevládní organizace International Crisis Group ze dne X o X a X v Gruzii.
23. Žalovaný následně znovu vyrozuměl zástupce žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 2. 10. 2023 vyplývá, že zástupce žalobce se nechtěl k podkladům vyjádřit ani navrhnout jejich doplnění a za tímto účelem požádal o stanovení lhůty.
24. K podkladům rozhodnutí se žalobce vyjádřil ve svém podání ze dne 8. 10. 2023. V něm zopakoval, že je příslušníkem X, která v Gruzii dlouhodobě čelí společenskému a politickému útlaku. Ohledně problémů v Gruzii opětovně odkazoval i na relevantní části zprávy stálé delegace Evropského parlamentu pro vztahy s jižním Kavkazem z dubna 2023 a Zprávu o zemi na základě zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. května 2022

až 3. června 2022 vypracovanou Ministerstvem vnitra. Taktéž poznamenal, že Komise Evropské unie odmítla udělit Gruzii status kandidátské země, a to s ohledem na nedostatečné záruky fungování justice a policejních složek. Dále žalobce zopakoval, že existuje politický zájem vlády Spojených států amerických na jeho odsouzení, což dokládá obsah obžaloby a oficiální vyjádření nejvyšších představitelů americké administrativy. Poukázal také na nevyhovující stav věznic ve Spojených státech amerických a na nedostatečné zajištění lékařské péče, přičemž zmínil i své zdravotní problémy. Rovněž ke svému podání přiložil řadu zpráv a článků v angličtině, jakož i lékařské záznamy z Vazební věznice Praha Pankrác, překlad Pravidel OSN o minimálních standardech zacházení s vězněnými osobami a zprávu Evropského parlamentu „Tři sousední země východního partnerství na jižním Kavkazu“.

25. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, s nímž byl žalobce seznámen v ruském jazyce dne 30. 10. 2023 a stejného dne si převzal i originální výtisk tohoto rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

26. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
27. Soud k projednání věci nařídil ústní jednání, jehož se žalobce osobně zúčastnil prostřednictvím videokonference za přítomnosti svého zástupce i tlumočníka jazyka ruského v jednací síni. Při jednání setrval žalobce na svém stanovisku a procesních návrzích.
28. Soud po zohlednění skutečností, které vyplynuly z obsahu správního spisu a z dokazování v rámci jednání, vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu určeném žalobními body zejména z následujících předpisů.
29. Podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu: *„[ž]ádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
30. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu: *„[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*
31. Podle ust. § 16 odst. 4 zákona o azylu: *„[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle*

odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.“

32. Podle ust. § 19 odst. 2 zákona o azylu: „[m]inisterstvo, popřípadě další orgány veřejné moci, nesdělí žádným způsobem informace jakkoli se vztahující k řízení podle tohoto zákona, žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany a nezíská informace o žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany od údajných původců pronásledování nebo vážné újmy; povinnost spolupráce mezi orgány veřejné moci České republiky a plnění povinností podle tohoto zákona tím není dotčeno.
33. Pokud jde o žalobní námitku spočívající v tvrzení o porušení zásady důvěrnosti v řízení o udělení mezinárodní ochrany, je třeba předně konstatovat, že ani sám žalobce netvrdí, že by povinnosti vyplývající z ust. § 19 odst. 2 zákona o azylu porušil právě žalovaný. Co se týče vyjádření mluvčího Ministerstva spravedlnosti, pak tento byl v článku s názvem „X“ vydaném zpravodajským webem X dne X, a v článku s názvem „X“ vydaném dne X zpravodajským serverem X, citován toliko v souvislosti s řízením o vydání žalobce k trestnímu stíhání do USA, resp. Gruzie či Kazachstánu. Z označených článků, jejichž obsahem bylo k návrhu žalobce doplněno dokazování v rámci jednání, se naopak nepodává, že by se mluvčí Ministerstva spravedlnosti jakkoli zmiňoval o tom, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu, byla zmíněna pouze v prvním ze shora označených článků, a to jako závěr autora článku dovozený z jednoho ze dvou usnesení Ústavního soudu, kterými byly odmítnuty ústavní stížnosti žalobce proti rozhodnutí ministra spravedlnosti, resp. proti postupu Městského soudu v Praze a Policie České republiky. Nebylo přitom žalobcem tvrzeno, natož pak prokázáno, že by Ústavní soud při zveřejnění svých usnesení porušil povinnost tato zveřejnit v anonymizované podobě. Soud má tedy za to, že žalobce neprokázal svoje tvrzení v tom směru, že by žalovaný nebo jiné orgány veřejné moci (v tomto případě zejména Ministerstvo spravedlnosti a Ústavní soud) porušily zákaz sdělování informací podle ust. § 19 odst. 2 zákona o azylu.
34. Pokud pak jde o samotný fakt zveřejnění informace o tom, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, zmínil žalobce v žalobě toliko obecně možnost hrozby pronásledování, aniž by jakkoli svoje obavy ve vztahu k zemi původu v tomto směru konkretizoval. Z písemné materiálu ze dne 19. 7. 2022 označeného jako „Gruzie, Informace OAMP – Situace gruzínských občanů vracějících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce“ nadto vyplývá mimo jiné, že přístup gruzínských úřadů k neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu se neliší od přístupu k ostatním gruzínským občanům, kteří dlouhodobě nepobývali v zahraničí. V Gruzii podle tohoto materiálu rovněž funguje státní reintegrační program, o něj může „navrátilce“ požádat. Předmětná námitka žalobce nemá žádnou oporu v podkladech rozhodnutí ani ve výsledcích dokazování v rámci jednání, je navíc příliš obecná, a proto ji soud shledal nedůvodnou.
35. Pochybení žalovaného nelze spatřovat ani ve skutečnosti, že se s námitkou žalobce ohledně tvrzeného porušení zákazu sdělování informací vztahujících se k řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě žalobce v napadeném rozhodnutí nevypořádal, neboť námitku žalobce uplatnil zjevně až po vydání napadeného rozhodnutí, jak vyplývá z podání žalobce ze dne 17. 10. 2023 označeného jako „Doplnění žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

36. Co se týče tvrzení žalobce o nebezpečí vážné újmy v USA, pak soud má za to, že žalovaný zejména na str. 11 a 12 napadeného rozhodnutí dostatečně odůvodnil svoje závěry v tom směru, že obavy žalobce z pronásledování a hrozící vážné újmy je třeba posuzovat pouze ve vztahu k zemi původu a že Spojené státy americké takovou zemí v případě žalobce nejsou. Na tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí tak lze v podrobnostech odkázat. Je zde přitom třeba zdůraznit odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č.j. 2 Azs 114/2018-36, ze kterého vyplývá, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze žádat o ochranu proti jiné než domovské zemi (srov. bod 34 cit. rozh.). Zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu přitom v této souvislosti organicky navazuje na konstantní judikaturu Ústavního soudu, ze které vyplývá, že předmětem řízení o udělení mezinárodní ochrany je pouze posouzení nutnosti poskytnutí ochrany proti zemi původu, nikoli proti třetímu státu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. II. ÚS 1017/14, či ze dne 15. 8. 2017, sp. zn. II. ÚS 1260/17). Zdejší soud má tedy rovněž tuto námitku žalobce za nedůvodnou s tím, že jím zmíněné konkrétní obavy související s jeho případným vydáním k trestnímu stíhání do USA již byly předmětem řízení o přípustnosti jeho vydání do USA v řízení vedeném Městským soudem v Praze pod sp.zn. X.
37. Zejména na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí se pak žalovaný dostatečně vypořádal s žalobcem doplněným tvrzením ohledně nebezpečí hrozícího mu v Gruzii coby zemi původu, pročež ani v této části soud neshledal nepřekoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalovanému pak nelze vytknout ani to, že zohlednil obecnost nově tvrzených obav i jejich přiměřenou pravděpodobnost s ohledem na skutečnost, že sám žalobce původně žádné obavy z návratu do země původu neuplatňoval. Za nesprávný nelze považovat ani postup žalovaného, když nijak před vydáním napadeného rozhodnutí žalobci nesignalizoval, že z jím uplatněných a předložených podkladů vycházet nebude. Ze správního řádu žádná taková povinnost žalovaného nevyplývá, přičemž žalovaný pak zejm. na str. 6 napadeného rozhodnutí řádně vysvětlil, proč ty které podklady doložené žalobcem jako podklady rozhodnutí nepřijal. Stejně tak u podkladů předložených žalobcem v cizojazyčném znění řádně odůvodnil, proč nepovažoval za potřebné zajišťovat jejich překlad či žádat předložení překladu od samotného žalobce. Rovněž na tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí lze v podrobnostech odkázat.
38. Co se pak týče postavení X v Gruzii, vskutku není pravdivé tvrzení žalobce, že se jím materiál ze dne 23. 1. 2023 označený jako „Gruzie, Odbor azylové a migrační politiky (OAMP) – Zpráva o zemi na základě zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. května 2022 až 3. června 2022“ nijak nezabývá. Naopak čl. 6 uvedeného materiálu se zabývá právě etnickými a náboženskými menšinami, zejména pak postavením X a X. Vyplývá z něj, jak shrnul žalovaný v napadeném rozhodnutí, že v Gruzii k diskriminaci a pronásledování menšin obecně nedochází, byť přetrvávají určité problémy s dostupností veřejných služeb pro příslušníky menšin, a to především z důvodu jejich obecně nižší dostupnosti na venkově a jazykové bariéry v případě určité části příslušníků menšin. Žalobce přitom nijak nekonkretizoval, v čem by mělo v jeho případě spočívat nebezpečí vážné újmy pramenící z jeho příslušnosti k X. Zdejší soud proto, ani tuto námitku žalobce důvodnou neshledal.
39. Soud tak nenalézá takové deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, které by jej vedly k závěru o jeho nezákonnosti. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné

podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro posouzení věci, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Na základě toho pak dospěl ke správného závěru, že v případě žalobce byly splněny všechny zákonné podmínky pro zamítnutí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

40. Soud připomíná, že azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu zákona o azylu nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k vyloučení z pohledu žalobce nepříznivých výsledků extradičního řízení.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Soud tedy se shora uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny, a žalobu proto zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou.
42. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 27. prosince 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.
samosoudce